

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від _____ № _____

**ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України
від 28 березня 2018 р. № 302**

1. Вступну та постановляючу частину постанови викласти в такій редакції:
«З метою нормативно-правового врегулювання системи безперервного професійного розвитку у сфері охорони здоров'я Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, що додається.

2. Встановити, що Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затверджене цією постановою, застосовується до провізорів та молодших спеціалістів з медичною освітою за 1 січня 2022 року.».

2. Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я, затверджене зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

«ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 28 березня 2018 р. № 302
(в редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від _____ № _____)

**ПОЛОЖЕННЯ
про систему безперервного професійного розвитку медичних та
фармацевтичних працівників**

1. Це Положення визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, до яких

належать: лікарі, провізори, молодші спеціалісти з медичною освітою (далі – фахівці у сфері охорони здоров'я).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

бал безперервного професійного розвитку – одиниця вимірювання здобутих теоретичних знань та практичних навичок в процесі здійснення безперервного професійного розвитку;

безперервний професійний розвиток фахівців у сфері охорони здоров'я (далі - безперервний професійний розвиток) - безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців у сфері охорони здоров'я після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я, або іншого освітнього рівня, що відповідно до законодавства дозволяє їм займати посади в закладах охорони здоров'я, та післядипломної освіти в інтернатурі, якщо вона передбачена законодавством, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати рівень професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я та триває протягом усього періоду професійної діяльності;

електронна система безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (далі – система) – електронна автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система (інформаційні технології і технічні засоби), призначені для зберігання, обліку та використання даних та іншої інформації щодо безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я;

заходи безперервного професійного розвитку (далі – заходи) – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму та розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування системи охорони здоров'я;

особисте освітнє портфоліо - сукупність відомостей, внесених до системи, щодо персональних досягнень, проходження періодів підвищення кваліфікації, здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти фахівцем у сфері охорони здоров'я у процесі безперервного професійного розвитку;

провайдери заходів безперервного професійного розвитку (далі - провайдери) – юридичні особи, фізичні особи – підприємці, які провадять діяльність з організації заходів безперервного професійного розвитку, відповідають вимогам до провайдерів заходів безперервного професійного розвитку та відомості щодо яких внесені до системи.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значеннях, наведених в Законі України “Про освіту”, Законі України “Про вищу освіту”, Законі України “Про професійний розвиток працівників”, Основах законодавства України про охорону здоров'я.

3. Фахівці у сфері охорони здоров'я після здобуття вищої освіти у зазначеній сфері охорони здоров'я та отримання сертифіката лікаря-спеціаліста, провізора-спеціаліста або диплома, зобов'язані здійснювати безперервний професійний розвиток.

4. За проходження фахівцями у сфері охорони здоров'я безперервного професійного розвитку нараховуються бали.

Лікарі повинні набрати щонайменше 50 балів безперервного професійного розвитку щороку. Мінімальна кількість балів безперервного професійного розвитку, яку повинні набрати провізори та молодші спеціалісти з медичною освітою щороку визначається МОЗ.

5. Якщо під час проходження атестації на присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії виявлено, що фахівець у сфері охорони здоров'я, якому присвоєна кваліфікаційна категорія, не набрав необхідної кількості балів безперервного професійного розвитку, йому не присвоюється або не підтверджується кваліфікаційна категорія.

6. Навчання на циклах спеціалізації, тематичного удосконалення, здійснюється на базі закладів вищої освіти, закладів післядипломної освіти, науково-дослідних установ, закладів охорони здоров'я.

7. Лікарська резидентура проводиться відповідно до частини сьомої статті 18 Закону України "Про освіту".

Положення про навчання в інтернатурі, лікарській резидентурі, на циклах спеціалізації, тематичного удосконалення, перелік спеціальностей інтернатури, лікарської резидентури та циклів спеціалізації затверджуються МОЗ.

Проведення атестації фахівців у сфері охорони здоров'я, кількість балів за проходження безперервного професійного розвитку визначається і затверджується МОЗ.

8. З метою забезпечення здійснення безперервного професійного розвитку діє система.

Володільцем системи та внесених до неї відомостей є МОЗ.

МОЗ визначає адміністратора системи (далі – Адміністратор системи) для забезпечення виконання покладених на адміністратора системи функцій.

Адміністратор системи забезпечує (організовує) технічну підтримку системи, обробку та аналіз внесених відомостей, збереження та захист даних, що містяться у системі, забезпечення доступу до системи фахівців в сфері охорони здоров'я, провайдерів, органів державної влади в межах, визначених законодавством.

Адміністратор системи встановлює за погодженням з МОЗ технічний регламент роботи системи, порядок надання доступу до неї фахівців у сфері охорони здоров'я, провайдерів, органів державної влади, інших учасників безперервного професійного розвитку.

Система забезпечує збереження інформації про провайдерів, заходи безперервного професійного розвитку, ведення особистого освітнього портфоліо фахівців у сфері охорони здоров'я.

Система забезпечує облік балів безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я.

9. Бали безперервного професійного розвитку нараховуються за здобуття формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я.

10. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття формальної освіти здійснюється шляхом здійснення наукової діяльності. Бали безперервного професійного розвитку за здобуття формальної освіти нараховуються лише за здобуття наукового ступеня.

11. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти здійснюється під час проходження навчання на:

1) циклах тематичного удосконалення, які проводяться в закладах післядипломної освіти, структурних підрозділах закладів вищої освіти і наукових установ. Цикли тематичного удосконалення проводяться тривалістю один-два тижні шляхом викладення поглиблених теоретичних знань, нових підходів з окремих розділів відповідної спеціальності;

2) програмах медичного стажування в закладах охорони здоров'я за межами закладу охорони здоров'я, де працює фахівець. Програма медичного стажування полягає в набутті практичного досвіду шляхом безпосереднього виконання завдань та обов'язків в рамках відповідної спеціальності під наглядом керівника структурного підрозділу, в якому проходить стажування.

12. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття інформальної освіти здійснюється під час проходження навчання на заходах, внесених в систему, зокрема, таких як:

1) майстер-клас – представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня та обміну передовим досвідом учасників, розширення їх світогляду та залучення до новітніх галузей знань;

2) симуляційний тренінг чи тренінг з опанування практичними навичками – набуття кожним учасником заходу певної практичної компетентності (вміння застосовувати в індивідуальній лікарській практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо) в умовах штучно створеного професійного середовища задля забезпечення максимальної безпеки пацієнтів і фахівців у сфері охорони здоров'я. Компоненти заходу, присвячені безпосередньому відпрацюванню практичних навичок або симуляційному відпрацюванню, передбачають не більше 4 – 6 учасників на одного викладача;

3) тренінг – опанування учасниками нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками у групі до 20 осіб, тривалістю 1 день і більше;

4) семінар (воркшоп) – набуття учасниками нових знань як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками з можливістю обговорити отриману інформацію під час навчання у малих групах. Зміст навчання присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не зачіпає питань формування навичок;

5) фахова (тематична) школа – навчання з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує у собі заняття у великих групах для проведення лекцій та занять у малих групах (не більше 10 - 12 учасників на

одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю 1 день і більше;

б) конгрес – форма організації наукової діяльності у вигляді очних зборів/наради з широким представництвом медичної та наукової спільноти, щонайменше національного рівня за участі міжнародних спікерів;

7) симпозіум – форма організації наукової діяльності у вигляді очних зборів/наради кадрів у сфері охорони здоров'я та наукових фахівців одного профілю з певного наукового питання, щонайменше національного рівня за участі міжнародних спікерів;

8) науково-практична конференція – форма організації наукової діяльності у вигляді очних зборів/наради медичних та наукових фахівців щонайменше регіонального рівня з метою представлення результатів дослідницької роботи, аналізу існуючих медичних практик, узагальнення й поширення кращого досвіду, створення теоретичних і методичних передумов для його впровадження;

9) з'їзд – форма організації наукової діяльності у вигляді очних зборів кадрів у сфері охорони здоров'я та наукових фахівців з метою вирішення питань конкретного напрямку, в тому числі організаційних.

12. Заходи безперервного професійного розвитку неформальної та інформальної освіти можуть здійснюватися у формі очного навчального заходу, електронного навчання та комбінованого навчання.

Очний навчальний захід передбачає особисту участь здобувача в освітній події у місці її проведення або дистанційну участь у режимі реального часу за допомогою засобів зв'язку.

Вебінар є дистанційною формою очного навчального заходу, що представляє собою інтерактивну навчальну презентацію, під час якої присутність учасників може бути підтверджена і вони мають можливість подавати свої запитання та відповіді. Запис вебінару, що публікується після його завершення, не вважається очним навчальним заходом.

Електронне навчання (далі - е-навчання) здійснюється не в режимі реального часу, з використанням електронних технологій та з метою доступу до навчальних матеріалів у час, зручний для фахівців у сфері охорони здоров'я.

Комбінованим навчанням вважається навчальна програма, що поєднує у собі обов'язкову участь в очному навчальному заході та проходження е-навчання.

13. Лише у формі очного навчального заходу, в тому числі дистанційної форми очного навчального заходу – вебінару, крім встановлених винятків, здійснюється:

підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення в закладах (на факультетах) післядипломної освіти;

медичне стажування в закладі охорони здоров'я за межами закладу, де працює фахівець;

науково-практична конференція, конгрес, симпозіум, з'їзд;

навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах з оволодіння практичними навичками, в тому числі під час науково-практичних конференцій, симпозіумів, з'їздів, конгресів, та його проведення. Навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах з оволодіння практичними навичками під час науково-практичних конференцій, симпозіумів, з'їздів, конгресів, та їхнє проведення під час них у формі вебінару заборонено;

тематичне навчання (фахові школи, тренінги, семінари, майстер-класи) та його проведення.

14. При проходженні програми медичного стажування, навчанні на симуляційних тренінгах, тренінгах та майстер-класах з оволодіння практичними навичками обов'язковою є присутність учасників та викладача під час їх проведення.

15. Провайдери зобов'язані дотримуватися вимог законодавства під час проведення заходів безперервного професійного розвитку, зокрема вимог, визначених цією постановою.

16. Провайдери заходів безперервного професійного розвитку зобов'язані відповідати таким вимогам:

державна реєстрація як юридичної особи або фізичної особи-підприємця; провайдером не здійснюється безпосередньо або із залученням третіх осіб, діяльність, пов'язана з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів;

провайдер не має в складі засновників (учасників, власників) або органів управління осіб, які провадять діяльність із виробництва, оптової та роздрібною торгівлі, імпорту лікарських засобів та медичних виробів або перебувають у господарських, цивільних, трудових відносинах із особами, які провадять таку діяльність;

провайдер відкрито декларує наявність правовідносин із особами, якими здійснюється діяльність з виробництва, оптової та роздрібною торгівлі, імпорту лікарських засобів та медичних виробів;

провайдер дотримується вимог щодо заборони промоції торгових назв лікарських засобів та медичних виробів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку;

провайдером забезпечується контроль за дотриманням засад доказової медицини під час освітнього процесу;

діяльність провайдером здійснюється відкрито, прозоро і на основі академічної доброчесності;

провайдером затверджена та виконується політика щодо запобігання конфлікту інтересів та дотримання доброчесності під час залучення коштів, зокрема в частині недопущення залучення та використання коштів для просування лікарських засобів, медичних виробів або медичних послуг;

провайдером затверджена та виконується політика щодо оцінювання зміни в знаннях, компетентностях та практичних навичках фахівців у сфері охорони здоров'я, регулярно проводиться оцінювання знань. Вказане оцінювання здійснюється виключно у електронній формі;

провайдером забезпечується контроль за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалу темі навчання;

провайдером забезпечується із застосуванням електронних технологій процедура визнання результатів навчання, здобутих за програмами освіти, що включає:

ідентифікацію програми;

внутрішнє оцінювання результатів навчання або оцінювання незалежними оцінювачами;

засвідчення результатів навчання.

17. Юридична особа або фізична особа-підприємець, яка має намір бути внесеною до системи як провайдер безперервного професійного розвитку, подає в електронному вигляді заяву, до якої додається:

витяг або виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, нотаріально засвідчений переклад документа про реєстрацію юридичної особи в країні походження;

копія ліцензії на провадження освітньої діяльності або витяг з наказу про видачу ліцензії (за наявності);

заява фізичної особи-підприємця, засновників (учасників, власників), посадових осіб про відсутність конфлікту інтересів;

положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини;

положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку;

положення про методологію оцінювання зміни в знаннях, компетентностях та практичних навичках фахівців у сфері охорони здоров'я.

Адміністратор системи вносить відомості до системи щодо провайдера безперервного професійного розвитку або відмовляє у внесенні відомостей із зазначенням підстав, не пізніше ніж через 10 робочих днів після одержання документів.

18. Адміністратор системи відмовляє у внесенні відомостей до системи щодо особи як провайдера безперервного професійного розвитку у випадку, якщо:

відомості щодо особи були виключені з системи менш ніж рік тому, у зв'язку із порушенням вимог до провайдерів заходів безперервного професійного розвитку;

подано неповний перелік документів;

із поданих відомостей вбачається конфлікт інтересів або порушення вимог до провайдера.

19. Провайдери заходів безперервного професійного розвитку вносять інформацію в систему щодо заходів безперервного професійного розвитку.

20. Заходи безперервного професійного розвитку повинні відповідати таким вимогам:

захід провадиться провайдером, внесеним до системи;
до проведення заходу залучені особи, які не мають конфлікту інтересів;
провайдером забезпечено перевірку залучених осіб щодо наявності конфлікту інтересів;

захід відповідає освітнім потребам, заявленій меті навчання, вимогам академічної доброчесності;

зміст навчальних матеріалів відповідає темі заходу та є науково обґрунтованим із зазначенням у відповідних випадках рівня доказовості та наведенням належних посилань;

під час проведення заходу провайдером забезпечено контроль участі фахівців у сфері охорони здоров'я, оцінювання змін в їхніх знаннях, компетентностях та практичних навичках;

фахівцям у сфері охорони здоров'я забезпечується доступ до навчальних матеріалів, які були представлені на заході;

правила проведення заходу є відкритими та доступними для ознайомлення.

21. Провайдер, який має намір провести захід безперервного професійного розвитку, вносить в систему не пізніше ніж за шість місяців:

інформацію про захід, яка містить:

назву заходу;

форму проведення заходу (очна, е-навчання, комбінована);

цільову аудиторію, зокрема перелік спеціальностей, для яких заклад має статус заходу безперервного професійного розвитку;

опис програми заходу, включаючи перелік тем;

інформацію щодо репрезентативності тем, посилання на дослідження або встановлені стандарти (норми), які використовують при висвітленні тем, щодо кожної з тем (за наявності інформації на час внесення відомостей про захід у систему);

перелік знань та навичок, які отримують фахівці у сфері охорони здоров'я;

прізвище, ім'я та по батькові всіх викладачів, відомості про їх освіту, досвід роботи, досвід проведення навчальних заходів, їх сертифікати (за наявності), інформацію про запобігання конфлікту інтересів;

кількість балів безперервного професійного розвитку, які отримує фахівець у сфері охорони здоров'я, відповідно до встановлених МОЗ критеріїв нарахування балів;

обмеження щодо кількості фахівців у сфері охорони здоров'я для заходу, що проводиться у формі очного навчального заходу та не є вебінаром;

відомості про місце проведення заходу, крім е-навчання заходів.

відомості про спосіб контролю особистої участі учасників протягом всього періоду проведення заходу;

відомості про джерела фінансування заходу;

навчальні матеріали, які підлягають роздачі фахівцям у сфері охорони здоров'я;

тестові матеріали перевірки знань, що будуть одержані під час заходу.

Провайдер має право внести зміни до відомостей про захід не пізніше ніж за три місяці до проведення заходу.

Провайдер вносить до системи не пізніше ніж за місяць відомості про назви тем у програмі заходу, час виступу викладачів, інформацію щодо репрезентативності тем, посилання на дослідження або встановлені стандарти (норми), які використовують при висвітленні тем, щодо кожної з тем.

Відомості про викладачів, програму заходу (за винятком напрямку тем), форму та місце проведення заходу може бути змінено не пізніше ніж за місяць за наявності обґрунтованих підстав.

22. Адміністратор системи верифікує внесену провайдером до системи інформацію щодо заходу протягом 20 робочих днів.

23. У верифікації заходу безперервного професійного розвитку відмовляється у разі якщо:

подано неповний перелік відомостей, зазначених у пункті 21 цього Положення;

захід безперервного професійного розвитку не відповідає встановленій формі навчання (очна, електронне та комбіноване навчання);

за захід нараховується неправильна кількість балів;

із поданих відомостей убачається конфлікт інтересів або порушення вимог до провайдера;

заявлені теми не відповідають заявленим спеціальностям;

порушено строк подачі відомостей.

24. У разі виявлення протягом 20 робочих днів підстав для відмови у верифікації заходу, Адміністратор системи повідомляє провайдера про виявлені недоліки в межах цього періоду.

У разі, якщо протягом 5 робочих днів недоліки не були усунені, інформація про захід виключається з системи Адміністратором системи.

25. Відомості про участь фахівців у сфері охорони здоров'я у заходах неформальної та інформальної освіти вносить до системи провайдер.

Відомості про здобуття формальної освіти вносяться до системи фахівцем охорони здоров'я самостійно.

26. Провайдер після закінчення календарного року вносить відомості до системи та публікує на своєму вебсайті відомості про здійснену діяльність у сфері безперервного професійного розвитку, що обов'язково повинні включати кількість заходів безперервного професійного розвитку; щодо кожного заходу кількість фахівців у сфері охорони здоров'я, що взяли участь, нарахованих їм балів та виданих документів на підставі результатів оцінювання.

27. МОЗ встановлює порядок контролю дотримання провайдерами вимог та підстави прийняття рішення про виключення відомостей про провайдера з системи Адміністратором системи.

28. За фахівцями у сфері охорони здоров'я на час проходження безперервного професійного розвитку з відривом від виробництва зберігається середня заробітна плата у порядку, визначеному законодавством для

працівників, яких направляють для підвищення кваліфікації. Роботодавці зобов'язані сприяти дотриманню вимог до безперервного професійного розвитку.

29. Фінансування безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я здійснюється за рахунок бюджетних коштів відповідно до відомостей з Реєстру медичних працівників та Реєстру медичних спеціалістів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 46, ст. 1604), відомостей системи у порядку, затвердженому МОЗ, а також за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб та інших не заборонених законодавством джерел фінансування.»
